

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 6 juli 2023
Agendanummer:
Team: OB
Zaaknr: 25807-2023

Onderwerp: Vaststellen beleids- en uitvoeringsplan speel- en beweegvriendelijke ruimte

Aan de raad

Inleiding

Er wordt een nieuw speel- en beweegbeleid met uitvoeringsplan voorgesteld. De gemeenteraad vraagt de behoefte aan speelvoorzieningen af te stemmen aan de vraag van inwoners, duidelijkheid te scheppen in areaal, afbakening en formalisering van voorzieningen. Hiervoor wil zij tevens voldoende vervangingsbudget beschikbaar stellen. Dit alles omdat bewegen voor jong en oud belangrijk en gezond is.

Op 12 januari 2023 is het speelbeleid in de raadscommissie opiniërend besproken. De belangrijkste punten die besproken zijn, worden onderstaand weergegeven met een toelichting hoe dit in de documenten zijn verwerkt.

- De raadscommissie was enthousiast over het BOSS systeem.
 - o Dit wordt vanaf 2023 binnen huidige budgetten toegepast.
- De raadscommissie gaf aan over een pumptrack/skatebaan meer informatie nodig te hebben om keuzes te kunnen maken. Onderzoek naar locaties en financiële onderbouwing is gewenst.
 - o Naar aanleiding van dit verzoek wordt een locatie onderzoek uitgevoerd, waarna resultaten in een later stadium, separaat van dit beleids- en uitvoeringsplan speel- en beweegvriendelijke ruimte met u worden gedeeld.
- Jongerenplekken geven een spanningsveld in wijken. Er is draagkracht vanuit de wijk nodig.
 - o Middels de wijkgerichte aanpak worden samen met de wijkbewoners een proces van programma van eisen tot definitief ontwerp doorlopen. Bewoners van jong tot oud hebben hierbij de mogelijkheid hun input te leveren.
- De meerderheid van de partijen heeft haar voorkeur uitgesproken voor Scenario 2 'Uitdagend'.
 - o Scenario 2 Uitdagend is uitgewerkt in het uitvoeringsplan.
- Het plaatsen van nieuwe voorzieningen is geen garantie dat er gebruik van wordt gemaakt. Hoe zorgen we ervoor dat er geen nutteloze investeringen worden gedaan c.q. hoe krijgen we mensen naar buiten?
 - o Met de wijkgerichte aanpak worden de inwoners vanaf het begin betrokken bij planvorming. Daarnaast worden partijen als buurtsportcoaches, jongerenwerkers, houvast, één tegen eenzaamheid, (sport- of senioren)verenigingen, commerciële beweegaanbieders, scholen, professionals uit de gezondheidszorg (zoals fysiotherapeuten) uitgenodigd bij de ontwikkeling van de plannen. Hierdoor wordt duidelijk wat de behoeftes zijn in een wijk, zodat de fysieke inrichting daarop aansluit. Daarnaast kunnen de professionele partijen direct activiteiten introduceren die het gebruik van de fysieke inrichting stimuleren en er een vlieg wiel ontstaat voor gebruik van de inrichting door inwoners.

Beslispunten

1. Beleids- en uitvoeringsplan 'Speel- en beweegvriendelijke ruimte' met scenario 2 'Uitdagend' vast te stellen.
2. De initiatievenpot eenmalig in te stellen voor 2024.
3. Vervangingsinvesteringen te activeren en deze over een termijn van 16 jaar af te schrijven.
4. De reserve spelen op te heffen en het saldo van € 241.513 te storten in de algemene reserve.
5. Dienovereenkomstig de 9^e begrotingswijziging 2023 vast te stellen.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie Ruimte en Mobiliteit d.d. 21 juni 2023

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Raadscommissie Sociaal Domein, Sport en Onderwijs d.d. 12 januari 2023

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Het beleids- en uitvoeringsplan 'speel- en beweegvriendelijke ruimte' is een actualisatie van huidige beleidsplan en beheerplan. Deze geactualiseerde plannen vervangen de: Herijking beleid-beheernotitie spelen 2016-2022, Kadernota speelruimte 2012-2022, Uitvoeringsplan 2012 -2022, Beheerplan 3.0.

Beoogd effect

Vaststellen kwalitatieve- en financiële kaders voor onderhouds-, beheer- en vervangingskosten van speel- en beweegvoorzieningen.

Duurzaamheid

In paragraaf 'duurzaamheid en circulariteit' van het uitvoeringsplan staat beschreven op welke wijze rekening wordt gehouden met duurzaamheidsaspecten.

Argumenten

1.1 Het huidige beleids- en beheerplan 'Herijking beleid- en beheer speelvoorzieningen 2016-2022' is niet meer actueel.

Het plan dient geactualiseerd te worden. Vanwege uitbreiding areaal is een nieuwe afbakening nodig. Uitbreidingen van het areaal zijn:

- Toevoegen uit- en inbreidinglocaties woningbouw met nieuwe speelplekken afgelopen 8 jaar.
- De in 2014 vastgestelde gebruiksovereenkomsten met de MFA-scholen, waarbij gesteld is dat de schoolpleinen openbaar zijn. De gemeente dient het beheer en onderhoud op te nemen in gemeentelijke onderhoudsbudgetten gezien het openbare karakter. Openbare schoolpleinen van de MFA's zijn onderdeel van het speelnetwerk in dit beleidsplan. De verantwoordelijkheden van beide partijen wordt vastgelegd in een overeenkomst specifiek voor de schoolpleinen / speelvoorzieningen.

1.2 Scenario 2 'Uitdagend' past bij de hedendaagse behoefte:

Scenario 2 is gericht op het versterken van centrale plekken om ruimte te bieden voor bewegen, ontmoeten, spelen en sporten middels extra investeringen. Hiermee kunnen meer speel- en sportvarianten op één centrale plek gerealiseerd worden en kan er beter worden ingespeeld op de wensen vanuit de wijk zoals 'grotere' toestellen om in te spelen, meer ruimte om te sporten of te verblijven om zo andere kinderen en ouders te ontmoeten. Als

begeleidende ouders het naar de zin hebben, blijven ze ook langer waardoor kinderen langer kunnen blijven en van elkaar kunnen leren. Voor jongeren liggen er kansen om zich meer onderdeel te voelen van de maatschappij, in plaats van naar achterafplekjes te worden verwezen. Met dit scenario worden bewoners verleid om meer tijd buiten te verblijven en te bewegen.

1.3 Introductie BOSS structuur:

De BOSS structuur draagt bij aan de doelen van de omgevingsvisie. Bewoners vinden het belangrijk dat er voorzieningen zijn in de openbare ruimte om te ontspannen, spelen, sporten en ontmoeten. Dat de leefomgeving groen is, gezondheid bevordert en afgestemd is op verschillende doelgroepen, voorzieningen bereikbaar zijn en dat buitenspelen samenhangt met een verkeersveilige omgeving.

1.4 Spreiding speelplekken:

Uit de analysefase van het huidige voorzieningen niveau en de wensen van inwoners is naar voren gekomen dat er behoefte is aan grote, uitdagende speelplekken voor alle leeftijden met BOSS structuur, waardoor een grotere sociale cohesie ontstaat in vergelijking bij kleine plekken. Inwoners zijn bereid om 5 minuten te lopen naar een grote, uitdagende speelplek.

1.5 Buurtgerichte aanpak:

Met inspraak van inwoners, jong en oud, worden meerdere speelplekken in een wijk aangepakt voor renovatie / herinrichting. Allerlei partijen van sportclubs tot fysiotherapeuten, buurtsportcoaches, jongerenwerkers, BOA's, dorpsraden worden betrokken in de ontwikkeling van een nieuw speel- en beweeglandschap in een wijk om het gebruik van de nieuwe inrichting tot een succes te maken.

1.6 Speelweide Handel:

De werkgroep Speelweide voert het onderhoud van de speelvoorzieningen uit. Hiervoor ontvangen zij een vergoeding. Indien de raad scenario 2 'Uitdagend' vaststelt, ontvangt de werkgroep Speelweide een jaarlijkse onderhoudsvergoeding van € 2.025,-. De verantwoordelijkheden van beide partijen wordt vastgelegd in een overeenkomst.

Losse keuze initiatievenpot:

2.1 Er is een eenmalige initiatievenpot beschikbaar. De gemeente wil haar inwoners stimuleren ook zelf aan de slag te gaan om te bewegen, ontmoeten, spelen en sporten en stelt naast het reguliere speel- en beweegbudget een bedrag voor initiatieven beschikbaar van € 30.000,- voor 2024. Het college neemt na ieder half jaar een besluit welke initiatieven gefinancierd worden. Per initiatief wordt 50% van de begroting van het initiatief bekostigd uit deze pot met een maximaal van € 5.000,-. Initiatiefnemers tonen aan dat de voorziening structureel (dagelijks of wekelijks) gebruikt gaat worden door inwoners, bijvoorbeeld middels trainingen/ workshop/ lessen, verenigingen/ clubjes, buurtsportcoaches, etc. Na dit jaar wordt geëvalueerd of het een aanvulling is op het reguliere budget voor de speel- en beweegvoorzieningen.

3.1 Afschrijving Speelvoorzieningen

Volgens de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) dienen investeringen afgeschreven te worden. De vervangingen groter van €25.000 van speelvoorzieningen worden geactiveerd in plaats van bekostigd vanuit dagelijks en groot onderhoud in de huidige situatie. De afspraken over afschrijven zijn door de gemeenteraad vastgelegd in de 'Nota activering, waardering en afschrijving 2017'. Deze afspraken zijn leidend. De afschrijvingen starten daarbij in het jaar nadat de investering in gebruik is genomen. Omdat speelvoorzieningen nog niet voorkomen in de afschrijvingstabel van de gemeentelijke nota activering en afschrijving, is de door adviesbureau OBB geadviseerde vervangings- cq. afschrijvingsduur van 16 jaar toegevoegd onder dit beslispunt.

4.1 Reserve speelvoorzieningen vervalft

De bestemmingsreserve spelen is niet benodigd voor het uitvoeringsplan. De lasten van het vast te stellen plan zijn opgenomen in de exploitatie. Dit betreft jaarlijkse onderhoudskosten en

een stelpost voor kapitaallasten op basis van het meerjarige vervangingsinvesteringsplan. Het saldo van deze reserve van € 241.513,- kan daarmee vrijvallen naar de algemene reserve.

5.1 Besluit 9^e begrotingswijziging

Via de begrotingswijziging worden de financiële effecten verwerkt in de meerjarenbegroting.

Kanttekeningen

2.1 Afgelopen jaren zijn er initiatieven geweest op het gebied van sporten en bewegen van jong tot oud. In het nieuwe beleidsplan is de BOSS structuur opgenomen. Alle vragen en initiatieven van afgelopen 5 jaar zijn ondervangen in het nieuwe beleidsplan. Middels de BOSS structuur, de buurtgerichte aanpak en participatie zijn initiatieven in het nieuwe beleid uit te voeren.

2.2 Middels een initiatievenpot ontstaat de mogelijk meer voorzieningen op plekken te realiseren. Hierdoor ontstaat de kans op scheefgroei in de verspreiding van de voorzieningen. Initiatieven die een plus zijn op het voorzieningenniveau volgens het beleid worden in de toekomst niet vervangen.

Vervallen “oude” regelgeving

Herijking beleid- beheernotitie spelen 2016-2022

Kadernota speelruimte 2012-2022

Uitvoeringsplan 2012 -2022

Beheerplan 3.0

Financiën

Het voorgestelde besluit kan binnen de begroting 2023 worden uitgevoerd.

De meerjarensaldi t/m 2027 zijn positief, met name vanwege het activeren van de investeringsuitgaven. De hieruit volgende kapitaallasten lopen in de jaren echter op. De hieruit volgende tekorten vanaf 2028 moeten worden betrokken bij de opstelling van toekomstige begrotingen.

Financieel effect op begroting (zie bijlage 5. Financieel meerjarenoverzicht):

	2023	2024	2025	2026	2027
Opgenomen in begroting		144.516	144.516	144.516	144.516
Nieuw beheerplan		95.429	93.395	120.734	138.481
Tekort (-) of overschot		49.087	51.121	23.782	6.035

	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Opgenomen in begroting	144.516	144.516	144.516	144.516	144.516	144.516
Nieuw beheerplan	159.859	185.630	201.809	195.365	206.763	217.828
Tekort (-) of overschot	-15.343	-41.114	-57.293	-50.849	-62.247	-73.312

De bovenstaande bedragen voor 2024 t/m 2027 worden meegenomen in de meerjarenbegroting. Deze zijn opgenomen in de 9^e begrotingswijziging 2023.

Hierin is opgenomen: reguliere onderhoud, kosten omvorming straatplekken plus ontmoeting jongerenvoorzieningen, de initiatievenpot in 2024 en de jaarlijks oplopende kapitaallasten van de meerjarige vervangingsinvesteringen.

Het meerjarig vervangingsplan voor speel- en beweegvoorzieningen is als volgt.

Investeringsplan	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Renovatie investeringen	286.833	286.833	286.833	143.417	286.833	286.833

Investeringsplan, vervolg	2030	2031	2032	2033	2034 tm 2040	Totaal looptijd
Renovatie investeringen	143.417	152.500	152.500	152.500	805.000	2.983.500

zie bijlage 5. Financieel meerjarenoverzicht.

Deze investeringen worden jaarlijks aangevraagd en na votering van het investeringskrediet geactiveerd en over de verwachte levensduur van 16 jaar afgeschreven. Eerste investering vindt plaats in 2024, waarmee de afschrijving start in 2025. Voor de rente op investeringen rekenen met 3,5%, dit is conform uitgangspunten van de kadernota 2024.

In 2023 is er een incidentele vrijval van de reserve speeltoestellen. Deze reserve wordt opgeheven en het saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve (zie ook argument 4.1).

Uitvoering

In de commissievergadering van Ruimte en Mobiliteit van 21 juni 2023 zal het beleids- en uitvoeringsplan 'Speel- en beweegvriendelijke ruimte' worden toegelicht. In de raadsvergadering van 6 juli 2023 kan het raadsbesluit en de noodzakelijke aanpassingen in de begroting worden vastgesteld.

Na vaststelling wordt uitvoering gegeven aan het beleids- en uitvoeringsplan. Er wordt in het eerste jaar gestart met vervanging van de meest urgente voorzieningen. Tegelijkertijd wordt het participatietraject van de eerste wijk opgestart die in het 2^e jaar gepland staat, volgens de wijkgerichte aanpak met participatie van inwoners.

Bijlagen

1. Beleidsplan 'Speel- en beweegvriendelijke ruimte' 2024-2033
2. Uitvoeringsplan 'Speel- en beweegvriendelijke ruimte' 2024-2027
3. Scenariostudie 'Speel- en beweegbeleid'
4. Financieel meerjarenoverzicht
5. Raadsbesluit beleids- en uitvoeringsplan speel- en beweegvriendelijke ruimte

Ter inzage gelegde stukken

Gemert, 30 mei 2023

het college van burgemeester en wethouders,
Secretaris,

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'G. Wouters', with a long horizontal stroke extending to the right.

G. Wouters

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'ing. M.S. van Veen', with a horizontal line underneath.

ing. M.S. van Veen